

eller udstedes Love mod Rigsdagens eller et af Tingenes Villie. Det maa være slaaet fast i Grundloven, at dette ikke maa kunne ske. Rigsdagen maa hævde, at Bevillingsmyndigheden maa staa frit, den kan ikke tvinges til at bevilge, hvad den ikke vil. I den Retning er der ogsaa faldet Udtalelser paa den grundlovgivende Rigsforsamling af Mænd, som have haft stor Betydning, baade af Ørsted og navnlig af Finansministeren Sponneck. Denne sidste udtalte udtrykkeligt den Gang, at et Ministerium, som ikke kan faa de fornødne Skatter bevilgede, vil være nødt til at takke af. En saadan Minister maa ikke blive siddende og sige: Jeg kan ikke faa det bevilget, men jeg bliver siddende; da Udgiften er nødvendig, og Statsmaskineriet skal gaa, afholder jeg Udgiften! Saa skulde Rigsretten bagefter kunne sige, at Udgiften har været nødvendig, og følgelig er Ministeren angerløs! Det strider mod al parlamentarisk Orden og mod alt, hvad der ligger i den fri Forfatning. Man maa huske paa, at det er frivilligt, at en Minister paatager sig Ansvaret. Kan han ikke faa de fornødne Bevillinger, maa han enten opløse Tinget eller gaa. Han kan ikke blive siddende og sige: Jeg bryder mig ikke om Tingets Afstemning, om det ikke vil bevilge det, jeg bliver siddende alligevel. Derved faar, som sagt, Bevillingsmyndigheden en Bevillingspligt, som den ikke har.

Saa siger det ærede Flertal, at det er Rigsretten, som skal afgøre, hvorvidt der i saa Tilfælde kan paadrages Ansvar. Ja, selvfølgelig, der kan ikke hverken det ene eller det andet Ting paalægge Ministrene Ansvar, vi have jo Bestemelsen i Grundloven, som siger, at Rigsretten paakender de af Kongen eller Folketinget mod Ministrene anlagte Sager; det er den eneste Bestemmelse, der derom findes i Grundloven, men at der i denne Bestemmelse skulde ligge, at Rigsretten til syvende og sidst er Tyngdepunktet for hele Bevillingsmyndigheden, det tror jeg neppe, man vil kunne sige. Hvis man vil det, saa faar, som jeg tidligere har sagt, Rigsdagen, Bevillingsmyndigheden, en Pligt til at bevilge overfor vedkommende Minister, som den ikke har. Kan en Minister ikke faa nogen Bevilling, maa han, som Finansminister Sponneck sagde, gaa, han paadrager sig et Ansvar ved at afholde Udgifter, som ikke ere bevilgede, og følgelig er han strafskyldig. Ellers lægges som sagt ikke alene det juridiske, men ogsaa det politiske Tyngdepunkt hos Rigsretten, hvilket den

ikke har. — Jeg synes nu heller ikke, at dette høje Ting skal være saa særlig ivrigt efter at give Rigsretten altfor megen Myndighed, om man vil, lægge hele Myndigheden i dens Haand og gøre den til en Overrigsdag; al den Stund det slet ikke ligger i dette Tings Magt at drage en Minister til Ansvar for Rigsretten; det er kun Kongen eller Folketinget, der kan gøre det. Landstinget kunde ikke, selv om en Minister nok saa meget afholdt Udgifter mod dets Ønske, faa ham sat under Tiltale, hvis Kongen eller Folketinget ikke vilde sætte ham under Tiltale. Det er kun disse to andre Statsfaktorer, der kunne gøre det.

Jeg skal nu ikke fordybe mig ret meget i disse Emner, og navnlig skal jeg ikke komme ind paa en Omtale af Fortidsbegivenheder, men vi kunne vel alle sammen være enige om, at provisoriske Finanslove ikke ere ønskelige, og at det vil være heldigt at undgaa dem. Det foreliggende Lovforslag er et Skridt derhen imod, og jeg skal anbefale det, saaledes som det foreligger, til det høje Tings Vedtagelse.

Justitsministeren (Alberti): Ligesom den ærede Ordfører (Goos) og det ærede Medlem, der talte sidst (J. L. Hansen), sondrer jeg i Henseende til Ændringsforslagene mellem de Ændringsforslag, der ere, hvad den ærede Ordfører kaldte tekniske, og hvad jeg vilde kalde af mindre væsentlig Natur — og de Ændringsforslag, der ere af virkelig afgørende Betydning. Hvad den første Række Ændringsforslag angaar, maa jeg tilstaa, at jeg ikke kan se, at de i nogen Henseende gøre Lovforslaget klarere eller tydeligere eller lettere anvendeligt, jeg har derfor ikke kunnet tiltræde dem, og jeg skal fraraade deres Vedtagelse.

Imidlertid er dette jo ikke et Hovedspørgsmaal i denne Sag; det, som er Hovedspørgsmaalet, er, som fra de ærede foregaaende Taleres Side meget rigtigt fremhævet, de Bestemmelser, som findes i Lovforslagets §§ 7 og 8, og de Ændringer, som ere stillede dertil.

En Ting tror jeg, vi alle ere enige om, nemlig at Grundlovens Bestemmelse om, at Ministrenes Ansvarlighed nærmere bestemmes ved Lov, giver Lovgivningsmagten en ret betydelig Adgang til at fastsætte de nærmere Regler for dette Ansvar, baade for de Tilfælde, hvori Ansvar paadrages, hvorledes Ansvaret paadrages og hvorledes Ansvaret straffes.